

3. Мілясевич І. Зведений краєзнавчий каталог обласних універсальних наукових бібліотек: проблемні питання методики ведення / Ірина Мілясевич // Вісник Книжкової палати. – 2009. – № 2. – С. 13–19.
4. Прокопчук В. С. Бібліотека Кам'янець-Подільського національного університету: роки становлення й розквіту : історичний нарис / В. С. Прокопчук, Л. Ф. Філінюк ; Кам'янець-Подільський національний університет, Наукова бібліотека. – Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2009. – 284 с.
5. Сватула Т. Деякі аспекти краєзнавчої роботи бібліотек [Електронний ресурс] / Т. Сватула. – Режим доступу : URL: http://www.lib.kherson.ua/ukr-kr_rob-1.htm. – Назва з екрана.

В статтю розкривається історія і система роботи по створенню і перспективам розвитку сводного краєведческого каталога научної бібліотеки Каменец-Подольського національного університету імені Івана Огієнка.

Ключевые слова: бібліотечне краєведєння, краєведческая картотека, сводний краєведческий каталог, краєведческая література, краєведческий фонд.

УДК 908:001.102]:930.253(477.43):303.423

*Л.В. Климчук,
м. Кам'янець-Подільський*

Краєзнавчі інформаційні потреби користувачів: зміст та документальне забезпечення

У статті розглядаються інформаційні потреби сучасного краєзнавства Поділля. Представлені узагальнені результати соціологічного дослідження складу та структури краєзнавчих інформаційних потреб користувачів ДАХО.

Ключові слова: краєзнавство, інформаційні потреби, Поділля, соціологічне дослідження, Державний архів Хмельницької області.

Сучасне життя постійно спрямовує інформаційні установи на необхідність впровадження новітніх технологій та інноваційних

процесів для задоволення інформаційних потреб користувачів.

Потреби є однією з головних категорій науки про людину і означають недостаток в об'єктивно необхідному для підтримки життєдіяльності та розвитку особистості і служить внутрішнім збудником її активності. Інформаційні потреби визначаються по-різному. Одним з найпоширеніших тлумачень є таке, згідно з яким інформаційна потреба – це властивість окремої людини, колективу чи іншої соціальної системи, що відображає потребу в одержанні інформації, яка відповідає характеру виконуваних ними дій чи роботи [1].

Також, інформаційна потреба – це усвідомлена необхідність отримання окремим споживачем чи колективом, групою споживачів інформації, яка відповідає характеру їхньої роботи, темам дослідження, напрямам навчання, самоосвіти, інтересам тощо. Отримання інформації в якості предмета інформаційної потреби, що виникає за ініціативою споживача, найчастіше залежить від усвідомлення ним особистої відповідальності за найбільш ефективне виконання чи розв'язання поставленого перед собою завдання [2].

Одним з різновидів інформаційних потреб є краєзнавчі. Поняття “краєзнавчі потреби” не визначено, тому будемо розуміти під ним потреби в інформації про певну місцевість (регіон) країни. Як і загальна типологія користувачів з краєзнавства, класифікація краєзнавчих потреб не розроблена та є однією з найскладніших проблем інформаційного забезпечення краєзнавства [3].

Дослідження та вивчення інформаційних потреб виступає інструментом для визначення форм і механізмів надання інформаційних послуг з урахуванням вимог до їх якості, виправлення можливих недоліків, що виникають в процесі надання інформаційної послуги чи продукту, є індикатором для визначення їх якості та сприяють виявленню реальних та потенційних споживачів інформаційних потреб та послуг. Тобто вивчення інформаційних потреб слід вважати основою розробки маркетингової стратегії і тактики сегментації ринку інформаційних потреб з вивчення споживацької поведінки та попиту, а також пошуку цільового користувача документами.

Однією з вагомих аспектів якісного формування краєзнавчої документальної бази, а саме фондів, що містять документи, які зможуть максимально задовольняти краєзнавчі інформаційні потреби користувачів, є визначення краєзнавчих інформаційних запитів. Сучасна краєзнавча документальна база, що спрямована на задоволення запитів користувачів, не завжди формується із урахуванням потреб користувачів. По суті, інформаційна діяльність

документальних установ завжди підпорядкована єдиній меті – задоволенню інформаційної потреби. А вивчення і знання цієї інформаційної потреби, зазвичай, визначає успіх реалізації будь-якої форми обслуговування певного користувача. Іншими словами, ефективне формування та використання краєзнавчої документальної бази неможливе без належних знань краєзнавчих інформаційних потреб.

Визначення специфіки і змісту краєзнавчих інформаційних потреб у загальній структурі інформаційних потреб користувачів має провідне значення для якісного створення краєзнавчих фондів та максимального задоволення потреб користувачів у галузі краєзнавства.

Вивчення інформаційних краєзнавчих потреб – одне з базових завдань, яке ставили у своїх роботах ряд науковців. Дослідженнями загальних питань специфіки змісту і структури краєзнавчих інформаційних потреб користувачів на сучасному етапі займалися Н.М.Кушнарєнко та С.О.Денисенко на базі бібліотечних установ.

Н.М.Кушнарєнко заперечує уявлення про допоміжний характер краєзнавчих інформаційних потреб. Обґрунтовує необхідність вивчення краєзнавчих потреб користувачів шляхом підрахунку запиту та видачі краєзнавчих документів, вивчення економічного, культурного, наукового, виробничого профілю краю, структури та фахової зайнятості населення, шляхом спеціальних наукових досліджень у формі спостереження, інтерв'ю, анкетування, опитування та ін. [4].

Вивченням краєзнавчих інформаційних потреб на базі обласних універсальних наукових бібліотек (ОУНБ) займалась С.О. Денисенко. Основними завданнями дослідження було визначити: місце краєзнавчих потреб в ОУНБ, які саме розділи фонду краєзнавчої літератури користуються більшим попитом, чи задовольняють фонди ОУНБ бібліотек користувачів та подальші напрями інтеграції краєзнавчих фондів бібліотек [5]. Дослідження краєзнавчих інформаційних потреб в архівних установах досі не проводилось.

З метою вивчення специфіки, змісту і структури краєзнавчих інформаційних потреб (КІП) користувачів у архівній установі протягом червня-грудня 2009 р. було проведене анкетування на базі Державного архіву Хмельницької області. У ході анкетування було проведено опитування 84 користувачів установи. Достовірність результатів забезпечувалася розподілом опитуваних користувачів за їх належністю до певної сфери діяльності, рівня освіти, соціального статусу, віку тощо. Склад реципієнтів відповідає всім вимогам математичної статистики до проведення такого роду досліджень.

Розроблена анкета складалася з 12 питань, що умовно, за поставленим завданням дослідження, структурно можна поділити на наступні блоки:

- мета та періодичність звернення користувачів з краєзнавчими інформаційними потребами;
- зміст і тематика краєзнавчих інформаційних потреб;
- видовий склад документів, яким віддають перевагу користувачі краєзнавчої інформації;
- система заходів щодо вдосконалення інформаційного забезпечення та покращення краєзнавчої документної бази.

Метою анкетування було виявлення думок користувачів щодо якості документного забезпечення краєзнавчих досліджень, перспектив впровадження комп'ютерних та Інтернет-технологій у процеси їх формування і використання в архівних установах, а також налагодження інтеграційних зв'язків між інформаційними установами регіону.

Основними завданнями анкетування було виявити:

- яким інформаційним установам та джерелам віддають перевагу більшість користувачів з метою задоволення запиту;
- тематику та хронологічні межі історичного періоду, що викликають зацікавленість користувачів краєзнавчими документами;
- періодичність та мотивацію звернень користувачів за документами краєзнавчої тематики;
- до яких архівних фондів звертаються користувачі для задоволення інформаційного запиту;
- які види і типи краєзнавчих документів користуються найбільшим попитом;
- напрями покращення та вдосконалення документальної бази краєзнавчої тематики.

У проведеному анкетуванні взяли участь всі підрозділи архіву обслуговування користувачів. Як свідчить аналіз результатів анкетування, основний склад користувачів складають: працівники сфери освіти – 25,9 %; наукові працівники – 18,5 %; державні службовці, пенсіонери, медичні працівники показали однаковий показник – 11,1 %; працівники сфери промислового виробництва – 9,2 %; студенти – 5,6 %; працівники культури – 3,7 %; працівники сільського господарства – 1,9 % та священнослужителі – 1,9 %. Хоча в анкеті не було зазначено статусу священнослужителя та пенсіонера це внесли та додали самі респонденти в графі “інше”.

Серед респондентів більшість (57,3 %) мають вищу освіту, тобто – “спеціаліст”. 14,8 % – навчаються в аспірантурі, 11,1 % –

мають науковий ступінь кандидата наук. 5,5 % – респондентів мають середню загальну освіту. Ступінь магістра отримали – 3,7 %, бакалавра – 1,9 %, звання доктора наук – 1,9 % респондентів. Учні шкіл та студенти ВНЗ склали 3,8 % респондентів.

Аналіз отриманих результатів свідчить про те, що респонденти переважно (88,8 %) є фахівцями з вищою освітою, які вже працюють за фахом, або займаються науковою діяльністю (див. табл. 10).

Один з висновків отриманих у результаті проведеного дослідження полягає в тому, що інтерес до краєзнавчих документів, на жаль, не є постійним, а саме: 48,1 % звертаються за краєзнавчою інформацією час від часу та 33,3 % респондентів систематично звертаються до архіву за документами краєзнавчої тематики. 16,7 % користувачів дуже рідко використовують краєзнавчі документи та 1,9 % респондентів не звертаються за даними документами взагалі. Отже, 98,1 % респондентів все ж таки відчувають потребу у краєзнавчих документах хоча і з різною періодичністю звернень до архіву (див. табл. 1).

В ході дослідження встановлено, що домінуючою потребою звернень респондентів до краєзнавчих документів є науково-дослідницька діяльність (38,1 %). Зацікавленість у пізнанні краю викликає потребу в краєзнавчих джерелах у 23,9 %. 22,5 % є більш компетентними користувачами краєзнавчої документальної бази, оскільки їх інтереси пов'язані з професійною діяльністю. Запити, що виникають у зв'язку з самоосвітою, складають – 7,1 % та з навчальною діяльністю – 4,2 %. Крім вказаних потреб, респондентами в графі “інша потреба” було зазначено, що можливе звернення до краєзнавчих джерел з метою встановлення генеалогії або приватизації землі (4,2 %). Слід визначити головне, що зовсім відсутні відповіді у яких би зазначалося, що користувачі не мають потреби у краєзнавчих документах, а це означає, що респонденти у більшій чи меншій мірі звертаються до даних джерел. Отже, всі користувачі архіву з різною метою мають потребу у краєзнавчих джерелах. Проведене анкетування виявило, що деякі з користувачів мають декілька мотивів звернення до документальних краєзнавчих джерел (див. табл. 2).

Узагальнення результатів відповідей респондентів дозволило виявити, що з метою задоволення потреби у краєзнавчих документах найбільше користувачів звертаються до архівних установ – 27,8 %, бібліотечних установ – 20,1 %. За допомогою Інтернету проводять пошук необхідної краєзнавчої інформації 14,8 % користувачів. 12,4 % – знаходять необхідні документи в музейних установах та звертаються до домашніх бібліотек та колекцій 9,5 % анкетованих.

До краєзнавчих центрів, об'єднань та книгарень звертається приблизно однакова кількість респондентів – 7,1 %. Для 1,2 % респондентів джерельною базою з питань краєзнавства слугують центри НТІ. Аналіз анкет показав відсутність відповідей, у яких було б вказано, що до даних установ не звертаються взагалі за краєзнавчими документами. Отже, всі представлені в анкеті інформаційні установи спроможні задовольняти потреби користувачів в документах краєзнавчої тематики, але з різною ефективністю (див. табл. 3).

Результати анкетування дозволили виявити рівень знань про край респондентів, що взяли участь у дослідженні. 32,8 % – зазначили, що мають більше теоретичні знання про рідний регіон. Свій рівень знань про край як “поверховий” оцінили 29,5 %. Практичними дослідженнями краю займалося – 26,2 % та 11,5 % респондентів не змогли визначити свій рівень знань. Але одним з головних результатів є те, що жоден з респондентів не оцінив свої знання як “нульовий рівень”. Це підтверджує той факт, що всі респонденти безпосередньо використовували чи продовжують користуватися краєзнавчою документальною базою (див. табл. 4).

Проведене анкетування дозволило встановити структуру краєзнавчих інформаційних потреб за цільовим призначенням та характером інформації. Виявлено, що респонденти віддають перевагу таким видам опублікованих документів: науковим та науково-популярним – 29,9 %, довідковим виданням – 24,2 %, офіційним виданням – 20,5 %, громадсько-політичним виданням – 11,2 %, навчальним виданням – 10,5 %, виробничим та виробничо-практичним – 3,7 %. Відсутні відповіді, в яких би зазначалося, що для задоволення інформаційних потреб краєзнавчої тематики використовуються рекламні видання, а також про відсутність зацікавленості у краєзнавчих виданнях.

Отже, перевага наукових та науково-популярних видань, на нашу думку, зумовлена тим, що респондентами анкетування виступили користувачі архіву, тобто фахівці з вищою освітою, які мають сформований типологічний “смак” та потребують достовірної наукової інформації для заняття дослідницькою та навчальною діяльністю. Разом з тим помітною є пріоритетність “серйозних” документів краєзнавчого змісту: довідкових, офіційних, громадсько-політичних видань (див. табл. 5).

Дані анкетування щодо визначення пріоритетності архівних фондів для задоволення краєзнавчого запиту розподілилися наступним чином: до фондів органів державної влади і управління звертається – 28 %, до архівних колекцій – 21,9 %, до фондів місцевих установ, підприємств і організацій всіх форм власності –

14,9 %, до фондів органів місцевого самоврядування 13,2%, до фондів особового походження – 12,3 %, до фондів органів та установ української еміграції – 3,5 %. А також 3,5 % вказали, що не звертаються до архівних фондів за краєзнавчими джерелами, та 2,7 % респондентів зазначили, що користуються фондами інших установ і організацій. При узагальненні відповідей простежується тенденція звернення та використання користувачами декількох архівних фондів для задоволення інформаційних потреб у краєзнавчих документах (див. табл. 6).

На запитання “Які саме краєзнавчі теми цікавлять Вас?” відповіді розподілилися за такою схемою: історія краю – 23,7 %; мистецтво, архітектура, культура та традиції краю – 14,5 %; наука та освіта краю – 12,5 %; громадсько-політичне життя краю – 11,8 %; державна влада та місцеве самоврядування – 9,9 %; соціально-економічне становище краю – 7,3 %; сільське і лісове господарство та адміністративний устрій краю зайняли однакову позицію – 5,9%; виробництво та технічне забезпечення краю – 3,3 %; географічне положення, природничі ресурси краю – 2,6 %. Також, 2,6 % респондентів вказали, що серед інших, не зазначених в анкеті, тем їх цікавлять історія релігії у регіоні та розвиток медицини краю. Аналізуючи відповіді, можна зробити висновок, що користувачів цікавлять одночасно декілька тем (див. табл. 7).

Дослідженням встановлено, що респонденти звертаються у пошуках краєзнавчої інформації до наступних джерел: до архівних документів – 27,8 %; періодичних видань – 16,6 %; неперіодичних видань – 13,9 %; Інтернет-ресурсів 10,6 %; документів на сучасних носіях інформації – 7,3 %.

Показник 17,9 % свідчить про те, що користувачі краєзнавчими документами останнім часом проявляють підвищений інтерес до документів на новітніх носіях інформації: компакт-дисків, аудіо- і відеодокументів, зокрема Інтернет-ресурсів. Однак, активність користувачів стосовно цих видів документів входить у протиріччя з рівнем укомплектованості даними документами фондів інформаційних установ, з доступністю та насиченістю краєзнавчою інформацією в електронному сегменті. Користувачі, які мають реальний доступ до Інтернету і вміють ним користуватися, віддають перевагу самостійному пошуку краєзнавчої інформації та рідко звертаються до друкованих документів краєзнавчого змісту.

Серед інших джерел краєзнавчої інформації анкетовані вказали на: дисертації, автореферати дисертацій – 6,6 %; кіно-фото-, фоно-документи – 6,6 %; картографічні видання – 6 %; образотворчі видання – 2,6 %; депоновані рукописи – 2 %. Показник 15,2 %

вказує на те, що користувачі мають потребу у збільшенні краєзнавчих документів з нетекстовою формою передачі інформації. Про високу краєзнавчу інформаційну культуру користувачів архіву свідчить те, що жоден з респондентів не вказав, що він не користується краєзнавчими джерелами інформації. Отже, можна зробити висновок, що у сучасних інформаційних установах є нагальна необхідність доукомплектувати фонди документами на сучасних носіях інформації та з нетекстовою формою передачі інформації (див. табл. 8).

Анкетування дозволило виявити, які з послуг інформаційних установ займають пріоритетне місце у користувачів. Встановлено, що респондентів більше цікавить видача документів – 41,8 %. Однакова кількість респондентів користується поточним інформуванням – 18,7 % та довідковим обслуговуванням – 18,7 %. Доступ до Інтернет цікавить 12 %. Та лише 8,8 % респондентів охоче відвідують різноманітні заходи, що проводяться в установі. Отже, можна зробити висновок, що користувачі звертаються до архіву переважно з метою безпосереднього отримання документної інформації (див. табл. 9).

Вивчення відповідей на питання щодо хронологічного періоду досліджень з краєзнавства дало можливість зробити висновок, що респондентів цікавлять документи різних історичних періодів, починаючи зі стародавніх часів і до наших днів. Але все ж таки більшість респондентів звертають увагу на інформацію про документи XV-XIX ст. Тобто у дослідників користуються підвищеним попитом періоди, про які можна знайти підтвердження чи спростування тієї чи іншої теорії у краєзнавчих документальних джерелах.

На прохання надати пропозиції щодо вдосконалення інформаційного забезпечення та покращення документального забезпечення краєзнавчих досліджень 68,5 % респондентів залишили дане питання без відповіді. Але 7,4 % респондентів зазначили, що їх влаштовує і документальний фонд краєзнавчих досліджень, і інформаційне забезпечення краєзнавчих потреб в архіві. Та 24,1 % респондентів відреагували на прохання й надали ряд пропозицій, які, на їх думку, полегшать та прискорять пошук релевантної відповіді на їхній запит, а також сприятимуть інноваційним змінам в архіві.

Респонденти пропонують:

- оцифрування документів для їх подальшого покращеного зберігання та використання за допомогою комп'ютерної техніки;
- створення тематичних путівників окремих фондів;

- створення каталогів: географічних, систематичних, тематичних (бажано в електронному вигляді);
- провести уточнення та розширення назв архівних справ;
- створення покажчиків окремих фондів;
- поповнення фондів перекладами документів, що зберігаються, написаних іноземною мовою;
- збільшення фондів образотворчими та картографічними виданнями краю;
- надання більш розгорнутої інформації про фонди та діяльність архіву у мережі Інтернет;
- на сайті архіву, по можливості, розмістити путівник (довідник) фондів архіву;
- створення телепрограм та відеоматеріалів, розкриваючи в них ту чи іншу тему, питання на основі документальних матеріалів архіву;
- заохочення населення до поповнення архівних фондів документами з приватних колекцій, які мають цінність для держави;
- збільшення кількості працівників архіву;
- зміну режиму роботи архіву для роботи з документами у вихідні дні.

Отже, підсумовуючи, можна зробити висновки, що користувачами документами з краєзнавства є люди різного соціального статусу, переважно з вищою освітою, у яких сформовані та визначені орієнтири в проведенні краєзнавчої діяльності. Тобто є необхідність проводити диференційований підхід в обслуговуванні користувачів з краєзнавчими інформаційними потребами. Дослідження встановило, що потреба у краєзнавчих документах не є стихійною, оскільки значна кількість користувачів систематично звертається з краєзнавчими запитам.

Аналіз відповідей підтверджує думку про пріоритетність архівних установ у документально-інформаційному забезпеченні інформаційних потреб з краєзнавства. Встановлено, що, поряд з традиційними носіями краєзнавчої інформації, користувачі проявляють підвищений запит документів на сучасних носіях інформації та бажають мати змогу копіювати необхідну інформацію на електронні носії для користування за межами архіву. Однак низький показник використання електронних ресурсів свідчить про те, що комп'ютеризація ще не набула широкого розповсюдження в архівах.

Вивчення пропозицій, які надали респонденти, дає можливість зробити висновок, що існує ще ряд аспектів, на які необхідно звернути увагу для покращення задоволення інформаційних

краєзнавчих потреб. Отже, для вдосконалення документальної бази краєзнавчих досліджень необхідно проводити системне і багатоглядне дослідження з вивчення інформаційних краєзнавчих потреб оскільки вони постійно розширюються та змінюються. Тому в архівах систематично мають здійснюватися дослідження краєзнавчих інформаційних потреб для впровадження конструктивних інноваційних змін в діяльності установи.

1. Як часто Ви звертаєтесь до інформаційних установ за документами з краєзнавчої тематики?

Відповідь	Всього %
Систематично	33,3 %
Час від часу	48,1 %
Дуже рідко	16,7 %
Не звертаюсь взагалі	1,9 %

2. Чим сформована Ваша потреба у краєзнавчих документах?

Навчання	4,2 %
Професійна діяльність	22,5 %
Науково-дослідницька діяльність	38,1 %
Зацікавленість у пізнанні краю	23,9 %
Самоосвіта	7,1 %
Інша	4,2 %

3. До яких установ Ви звертаєтесь, щоб задовольнити інформаційні потреби у краєзнавчих документах?

Архівних установ	27,8 %
Бібліотечних установ	20,1 %
Центрів НТІ	1,2 %
Краєзнавчих центрів, об'єднань	7,1 %
Музеїв	12,4 %
Книгарень	7,1 %
Інтернет	14,8 %
Домашня бібліотека, колекція	9,5 %
Інші(вказіть)	-

4. Оцініть свій рівень знань про край.

Нульовий	-
Поверховий	29,5 %
Лише практичні спостереження	26,2 %
Лише теоретичні знання	32,8 %
Не визначились	11,5 %

5. Які з опублікованих документів цікавлять Вас найбільше?

Офіційні видання	20,5 %
Наукові, науково-популярні видання	29,9 %
Рекламні видання	-
Виробничі, виробничо-практичні видання	3,7 %
Довідкові видання	24,2 %
Громадсько-політичні видання	11,2 %
Навчальні видання	10,5 %
Не цікавить	-
Інші (вказіть)	-

6. До яких з архівних фондів Ви звертаєтесь?

Органів державної влади і управління	28 %
Провідних органів та установ української еміграції	3,5 %
Органів місцевого самоврядування	13,2 %
Фондів місцевих установ, підприємств та організацій всіх форм власності	14,9 %
Особового походження	12,3 %
Архівних колекцій	21,9 %
Не звертаюся	3,5 %
Інші (вказіть)	2,7 %

7. Які саме краєзнавчі теми цікавлять Вас?

Історія краю	23,7 %
Адміністративний устрій краю	5,9 %
Державна влада та місцеве самоврядування краю	9,9 %
Громадсько-політичне життя краю	11,8 %
Географічне положення, природничі ресурси краю	2,6 %
Виробництво та технічне забезпечення краю	3,3 %
Сільське та лісове господарство краю	5,9 %
Соціально-економічне становище краю	7,3 %
Мистецтво, архітектура, культура та традиції краю	14,5 %
Наука та освіта краю	12,5 %
Інші (вказіть)	2,6 %

8. Які з джерел інформації Ви, переважно, використовуєте?

Архівні документи	27,8 %
Неперіодичні видання	13,9 %
Періодичні видання	16,6 %
Образотворчі видання	2,6 %
Картографічні видання	6 %
Кіно, фото, фонодокументи	6,6 %

Інтернет-ресурси	10,6 %
Документи на сучасних носіях інформації	7,3 %
Дисертації, автореферати дисертацій	6,6 %
Депонований рукопис	2 %
Не користуюсь	-
Інші (вкажіть)	-

9. Які з послуг у інформаційних установах Вас цікавлять найбільше?

Видача документів	41,8 %
Довідкове обслуговування	18,7%
Інформування	18,7 %
Різноманітні заходи	8,8 %
Доступ до Інтернет	12 %

10. Відомості про Вас:

Ваш статус	
Учень(ця), студент(ка)	5,6 %
Держслужбовець	11,1 %
Працівник сфери освіти	25,9 %
Працівник сфери культури	3,7 %
Науковий працівник	18,5 %
Працівник сфери промислового виробництва	9,2 %
Працівник сільськогосподарського в-ва	1,9 %
Медичний працівник	11,1 %
Інші	13 %

Ваша освіта	
Учень(ця)	1,9 %
Студент ВНЗ	1,9 %
Базова середня	5,5 %
Бакалавр	1,9 %
Спеціаліст	57,3 %
Магістр	3,7 %
Аспірант	14,8 %
Кандидат ... наук	11,1 %
Доктор ... наук	1,9 %

11. Ваші пропозиції щодо вдосконалення інформаційного забезпечення та покращення документної бази краєзнавчої тематики

Не мають пропозицій – 68,5 %	Все влаштовує – 7,4 %	Пропозиції – 24,1 %

Список використаних джерел

1. Воройский Ф.С. Систематизированный словарь по информатике: вводный курс по информатике и вычислительной технике в терминах / Ф.С.Воройский. – М.: Либерия, 1998. – 376 с.
2. <http://www.nai.gov.ua/> – Національне агентство з питань інформатизації при Президентові України.
3. Библиотечное краеведение : термин. словарь / сост.: В. С. Крейденко, А. В. Мамонтов. – СПб., 1998. – 85 с.
4. Кушнаренок Н.Н. Библиотечное краеведение: теоретико-методологический аспект: автореф. дис... д-ра пед. наук / Н.Н.Кушнаренок / Моск. ин-т культуры. – М., 1993. – 33 с.
5. Денисенко С.О. Інтеграція краєзнавчих фондів бібліотек регіону в умовах інформатизації: автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. пед. наук / С.О.Денисенко / ХДАК. – Х., 2003. – 20 с.

The article considers informational needs of the modern Podillya regional studies. The results of sociological research of the structure of informational needs of users of the State archive of Khmelnytskyi region are shown and generalized there.

Key words: regional studies, informational needs, Podillya, sociological research, State archive of Khmelnytskyi region.